ELÉGEDETTEK — akik elégedetlenek...

Minden vállalat, gyár, üzem műszaki fejlesztési tevékenységének alapelve, hogy szervesen kapcsolódjék az iparág egész népgazdaságfejlesztési munkájába. A Szegedi Ruhagyárban ez már régi gyakorlat. Tegyük hozzá, sikeres gyakorlat. Erről tanúskodik az is, hogy az elmúlt napokban a minisztérium szinte változtatás nélkül fogadta el a vállalat 1965. évi műszaki fejlesztési tervét. Erről ma büszkeséggel beszélnek az üzem műszaki dolgozói, mert ebben munkájuk dicséretét, elismerését is látják.

Nektek nem kell változtatni

— Szerencsétek van, nektek nem kell változtatni a terven — mondták a miniszteri tárgyalás után a testvérüzemek műszaki vezetői.

A szegediek nem szóltak erre semmit, nehogy szerénytelenségnek vegyék az észrevételt, amit már ők a terv szentesítése előtt tudtak. Most nem kell változtatni, amit a minisztériumban érvényesítettek, de csak az első negyedév végéig lesz jó. Az is megszokott dolog ebben az üzemben, hogy év közben többször módosítják a műszinttervet.

Az idei intézkedési terv is csak március végéig volt jó. Addig „tisztelték", tartották jónak. Hogy valóban szervesen kapcsolódjék minden időben az iparági érdekhez, már a második negyedévben megváltoztatták. Akkor a népgazdasági érdek azt kívánta a vállalattól, hogy az egyik budapesti testvérüzem exporttevékenységének segítésére gyártson hazai szükségletre szövetöltönyt. Természetesen az új profilnak megfelelően módosították az intézkedési tervet is.

Pótintézkedések

Nemcsak az ilyen, soron kívüli feladatok szülnek új, előre nem látott műszaki igényt. A negyedik negyedévi tervben eredetileg 27 intézkedés szerepelt. Ezeket ma 16 pótintézkedés gazdagítja. Sok olyan is van, amelyre időközben kellett megoldást keresni. S hogy találjanak is minél előbb, az üzem dolgozóihoz fordultak segítségért. Novemberben újítási hónapot tartottak, a negyedik negyedévi műszaki feladatok megoldásának segítésére.

Az elmúlt néhány hét alatt új ötlet alapján honosították meg a szabászaton a folyamatos termelést. Másszóval összekapcsolták a két műszakot. A régi gyakorlat szerint este fél 10-kor már nem terítettek fel újabb szövetvégeket a szabászasztalra, hogy mire vége a műszaknak, ne legyen maradék. Ezért aztán reggel a váltás, az új műszak mindent újrakezdett. A folyamatos termelés szervezésével úgynevezett melegváltás van. A váltóműszak ott folytatja a munkát, ahol az előbbiek abbahagyták. Mint minden új munkaszervezés bevezetése, okozott némi problémát, de ma már valamennyi munkás a termelékenység növekedése nyomán győződhet meg a folyamatos termelés hasznosságáról.

Az új intézkedések között sok olyan is van, amelyek lényegében az 1965. évi terveljesítést szolgálják.

Máris hozzáláttunk

— Jó dolog az, hogy már december derekán tudjuk, mit kell tennünk az új esztendőben — mondja Szabó Sándor, az üzem főmérnöke.

— A minisztérium által jóváhagyott műszaki fejlesztési terv megvalósításához máris hozzáfogtunk.

A többoldalas, részletes, pontokba szedett intézkedési tervből azt is megtudhatjuk, hogy megvalósításával közel 800 ezer forint megtakarítást érnek majd el. Természetesen ez a célkitűzés is összeesik a népgazdaság érdekével. S jó hatással van a nyereségrészesedés alakulására. Tavaly is szépen osztottak, s az idén is a legtöbb nyereségrészesedést fizető vállalatok között lesz a Szegedi Ruhagyár. Ha ezt az összeget tovább lehet növelni, a mostani elégedettek azonnal elégedetlenek lesznek, s nem tartják megmásíthatatlan „törvénynek" a minisztérium által jóváhagyott műszaki intézkedési tervet sem.

N. P.

Négy év alatt

Az év vége rendszerint a számvetések időszaka. Ilyenkor kis és nagy méretekben, országosan, üzemekben, szövetkezetekben az éves munka összegezésre kerül. Az év végi „eredmény- és hiánylista" összeállításának ürügyén nem árt lezárt esztendők mérlegéhez nyúlni. Annál is inkább, mert az utóbbi négy év „zárszámadása" szervesen beleilleszkedik a második ötéves tervbe, amelynek utolsó évét néhány nap múlva kezdjük meg.

A rövid visszapillantás azért sem érdektelen, mert sokféle vélemény, jogos és jogtalan kritika éri egyes iparágak, üzemek, intézmények termelési tevékenységét. Ezzel a széles körű, örvendetes vitakészséget tanúsító véleménnyel komolyan kell számolni: fölhasználni minden jó javaslatot, elképzelést, és cáfolni minden alaptalan, illuzórius elemet, vagy csak szubjektíve jogosnak ítélt kívánságot.

Minden konstruktív vita természetesen arról a ténybelileg szilárd alapról indulhat, hogy az eltelt négy esztendő népgazdasági fejlődése nem ad okot szégyenkezésre olyanok számára, akik valóban „odatették a magukét" a köz gyarapításának nagy asztalára. Statisztikai adataink önmagukért beszélnek, éves terveink mennyiségi mutatóit tekintve, és ami ezzel összefüggően igen lényeges: elvitathatatlan a nemzeti vagyon serény, de egyenletes gyarapodása. Ez érvényes az állóalapok, és a szociális, kommunális beruházások állandó fejlődésére.

Ha az országos gyarapodást a mi megyénkre vetítjük, ugyanazt az egészséges fejlődést vehetjük számba, amelyet bármely megye vagy város megtehet. Vitathatatlan tény mindenki előtt, hogy a szegedi műszaki gumigyár üzemel. A nagylaki pozdorjalemez-gyártás megteremtése közismert. (A jövő bútorgyártásának alapja készül itt, s ez faimportunk szempontjából igen lényeges.) A szegedi textilművek negyedmilliárdos rekonstrukciójáról lapunk már többször hírt adott azzal, hogy majd most válik valójában ez az üzem textilkombináttá. A szentesi Barnevál modernizálása és a szegedi kenderfonógyár technikai felújítását minden érdeklődő ember jól tudja.

Ezzel a hevenyészett felsorolással csak a nagyobb jelentőségű fejlesztésekről szóltunk. Megyénknek úgyszólván alig van olyan üzeme, amely az elmúlt négy év alatt kisebb-nagyobb mértékben ne fejlődött volna, akár épületekben, akár műszaki fejlesztésben, az új technológiák bevezetésében és hasonlókban.

Ha a népgazdaság másik jellegzetességét tekintjük, az országoshoz hasonlóan a mi megyénkben is igen örvendetes gyarapodásról tanúskodnak a tények. Tudományos, kulturális, egészségügyi életünk is büszkélkedhet fejlesztéssel, mint a többi között a szegedi fogklinika bővítése, a hódmezővásárhelyi rendelőintézet megépítése, új egyetemi kollégium Szegeden, s szinte valamennyi városában Csongrád megyének kulturális objektumok — iskolák, művelődési otthonok — jelzik egészséges fejlődésünket. Városainkban nagyszabású csatornázási munkák, közvilágítási rekonstrukciók, városfejlesztés szempontjából lényeges építkezések fejeződtek be, vagy kezdődtek el. Nyomban hozzátehetjük, hogy lakásépítésünk sem ad okot keserűségre. (Még akkor sem, hogyha szinte egyetlen városunkban sem áll arányban az építkezés üteme a meglevő igényekkel. A lakásépítési program nem öt évre, hanem másfél évtizedre szól. Ez felel meg a nemzetgazdaság ez irányú reális teherbíró képességének.)

Ezek a nagy munkák, anyag- és pénzbefektetést jelentő gazdasági tényezők mindenki számára kézzelfoghatóan bizonyítják azt a fejlődést, amelyet szűkszavúan évenként a statisztikai adatok adnak tudtunkra. Ilyen felsorolást csak egészséges, állandóan fejlődő népgazdaság vallhat magáénak... Csak az utóbbi időben mi egy kicsit szemérmesekké váltunk eredményeink hangoztatásában. Talán túlzottan szerényekké váltunk attól való tartózkodásunk folytán, hogy ne érhessen bennünket a dicsekvés vádja. Anélkül, hogy a legkisebb mértékben is a dicsekvés hangján szólnánk, mégiscsak szükséges emlékeztetni és figyelmeztetni esetenként önmagunkat is arra, hogy küzdelmes munkánknak rendkívül szép eredményei produkálták a mögöttünk levő dolgos esztendők.

Erre azért is szükség van, mert helyenként megfeledkeznek erről, és csak egyoldalúan — bár nem alaptalanul — arról beszélnek, hogy az építőipar nehezen boldogul, a közlekedés nagy erőfeszítéssel sem tud megbirkózni a feladatokkal, helyenként túlfeszítik a terveket stb. A leglényegesebb viszont mégiscsak az, amikor azt hangoztatják a munkások, parasztok, értelmiségiek, hogy sokkal többre mehettünk volna, ha a munkafegyelem mindenkire egyformán kötelező jelleggel bírna, s a lógósokkal, a munkakerülőkkel, a harácsolókkal szemben már korábban fellépünk! S nem általában, hanem ott, ahol ezek a tünetek jelentkeznek, helyesebben, ahol ilyen személyek léteznek.

Jogos bírálattal illetik a helyenként jelentkező termelési-menynyiségi elméletet ott, ahol a százalékok önmagukbanvalóságát tartják mindenhatónak. Elsikkadnak a termelés minőségi értékmérői és — ami legalább ennyire hiba — elsikkad a vizsgáló készség a termelt cikkek értékesíthetőségének komoly problémájával szemben. Ezek a megjegyzések erőteljes hangot kaptak a pártvezetőséget újjáválasztó taggyűléseken is. Kommunisták százai tették szóvá a saját munkaterületükön tapasztalható visszásságokat és a kijavításukhoz elmondták saját javaslataikat is. Ez a nagy társadalmi aktivitás, amely a taggyűléseken gyűrűzött végig, jellemző egész társadalmi életünkre. A tettrekészség, alkotnivágyás és engesztelhetetlenség meglévő gyengeségekkel szemben — mutatója egészséges közéletünknek.

Csakis akkor kapunk a valóságnak megfelelő arányokat és látószöget a kis és nagy ügyeink megítéléséhez, ha elkerüljük az egyoldalúságot, s egybehangzóan az eredményeink és a meglévő gondjaink oldaláról közelítünk meg mindent. Csak a két pólus objektív számbavétele ad reális eligazodási alapot. A négy esztendő, amely mögöttünk marad második ötéves tervünkből — eredményeivel, termelésünk problémáival együtt, népünk szocialista építésének nagy tetteivel bizonyít.

A dolgos élet öröme

Régi cimborája, szövetkezeti gazdatársa kopogott be a minap a Márta Feri bácsi otthonába. Asztalhoz ültek, boroztak. S a bornak olyan „tudománya" van, hogy hamar bölccsé teszi az embert. Életfilozófussá avatta a nagy időket megélt két barátot is.

— A fiamnak néha elmesélem, hogyan pásztorkodtam kisgyermek koromban, hogyan mustrálgattak a módos gazdák a cselédpiacon... Látom, nem hiszik. Csak mosolyognak — említi *Dudás* Sándor. Koccintanak, isznak rá egyet; az emlékezet így olajozottabban pergeti vissza a kőtörés, útépítés, részes aratás napszámos évtizedeit; a cselédeskedő, summás, kubikos időket. A kenyérkersetet Feri bácsit a szegénység ezermesterévé avatta, a paraszti és a földmunka mellett járatos volt az építő, a szíjgyártó, a suszter vagy kerékgyártó szakmában.

— Mindenhez értenie kellett annak, aki élni akart.

— Igen. Ezt nem kóstolták meg a gyermekeink. Nem is értik meg.

Mindig becsülettel és szerényen

Pedig ma sem élnek valami fényesen. Csupán emberségesen. Gazdamódra dolgoznak, terveznek a közösben, s megvan az otthonuk, megvan a kenyerük. Megvan a dolgos élet öröme.

Feri bácsi szereti az embereket, szereti a közösséget.

— Mindig társaságban dolgoztam. Régen is, ma is — mondja. A tsz majorjában deszkákat, szerszámfákat leltároz az építési csoport vezetőjével. Hivatalosan raktárnok, valójában amolyan ezermesterféle. Segít, magyaráz az építőknek, s ha kell, bognárkodik. A tavaly télen összeszerelte saját esztergapadját a tsz szakemberei számára. A termelőszövetkezetről, a közös terveiről szívesen beszél. Több mint egy évtizede tevékeny tagja a tsz-nek, volt már vezetőségi tag, elnök, párttitkár. És mindig becsülettel, s szerényen végezte megbízatását.

— A Munkásőr Tsz-ben öt éve dolgozom. A 250 holdas gazdaság azóta 1500 holdra fejlődött. A tavaly az évi keresetem 18 ezer forint volt. Mindenkinek megvan a 15—22 ezer forintnyi jövedelme — mondja. Udvarában két disznó hízik, egyik a családé, másik szerződéses.

Jó példával

— Szorgalmaztuk, hogy minden háztájából legalább egy sertésre szerződjenek a bordányiak. Nekünk példát kellett mutatnunk — jegyzi meg. A „nekünk" alatt a kommunistákat érti. Csaknem húsz éve párttag, később felesége és két gyermeke is belépett a pártba.

— Nálunk a család egy elvet vall — mosolyog Feri bácsi. Biztat, nézzem meg otthonát. A figyelő barna szeméből, a barázdált arcból kiolvasom: életművét akarja megmutatni.

A kapunyitásra barna, kerekarcú, derűs tekintetű asszony siet elő. A felesége. Kissé ijedten néz a ház előtt álló személygépkocsira.

— A fiam sofőr, azt hittem, valami rossz hírt hoznak. Tudja, olyan teljes az életünk, hogy ezután már valami rossznak kell bekövetkeznie, — vallja be, s jóságos tekintete elnézést kér e balhiedelemért.

Az életmű

Az édesanya számára az életmű elsősorban a család. Fia és lánya boldog házasok, jó állásuk van. Veje mérnök Szegeden. A két kisunoka a nagymama szemefénye.

A lakás? Az is sokat mond harmincéves közös életútjukról. 1945-ben kis vályogházat építettek, három holdnyi juttatott földjükre a Seregélyes dűlőben. 1950-ben állami segítséggel alapították mai otthonukat a község belterületén. Tágas kertben szőlő és virágok közt áll a verandás ház. Előszoba, kétszoba, konyha, fürdőszoba.

— Sajnos, a fürdőkádhengert szétnyomta a víz. Gyenge volt. A szegedi Anna-kúti vasüzletben megígérték, hogy kicserélik. Azóta is adják... — sajnálkozik a háziasszony.

A hálószobában új bútor, a nyáron vették az őszibarack árából, 5 ezer forintért. Elégedettek sorsukkal. Csak az idő eljárt felettük. A szobában az ablak előtt sok cserepes virág, a nagymama féltett kincse. Életük nem más, mint megtépett, meggyötört, késve nyíló mezei virág.

Balogh Ödön

Kulturális küldöttségünk hazaérkezett a Szovjetunióból

Szerdán délelőtt visszaérkezett Budapestre az Ilku Pál művelődésügyi miniszter vezetésével Moszkvában járt magyar kulturális delegáció. A küldöttség ott tartózkodása során megtárgyalták és aláírták a szovjet—magyar kulturális és tudományos együttműködés 1965. évi munkatervét.

A delegációt a Keleti pályaudvaron a Művelődésügyi Minisztérium és a Külügyminisztérium több vezető munkatársa fogadta. Ugyancsak jelen volt. G. A. Gyenyiszov, a Szovjetunió budapesti nagykövete. (MTI)

Válaszolnak az illetékesek

Intézkedés az utasok érdekében

A Dél-Magyarország november 21-i számában *„Intézkedést az utasok érdekében"* címmel cikket közölt. Ebben a modern szegedi nagyállomás betonja egy részének hibáival foglalkoztunk. Az ügyben *Borsodi* János, a MÁV szegedi igazgatóságának vezetője a következőket közölte:

A cikkben foglaltakat megvizsgáltuk, a panasz helytálló volt és *megfelelően intézkedtünk* a szóban lévő burkolat kijavításáért. Kérem, ha a jövőben is hasonló hiányosságokat tapasztalnának, akkor *hívják fel* arra figyelmünket, hogy a fogyatékosságokat mielőbb megszüntethessük.

A pénzt a kiszolgálóknak kell felváltani

Lapunk december 12-i számában *„Ami a panaszkönyvből kimaradt"* című összeállításunkban foglalkoztunk a Búbos cukrászdai kiszolgálással. Kifogásoltuk, hogy miután a kiszolgálónak nem volt apróp énze, nem volt hajlandó a vendég pénzének felváltásáról gondoskodni. Az üggyel kapcsolatban *Sárvári* Mihály, a Szegedi Szálloda és Vendéglátóipari Vállalat igazgatója többek között ezeket válaszolta:

A vállalat rumba-szeletet nem gyárt és nem is gyártott, tehát ilyet a Búbos cukrászdában nem is kérhetett a vendég. Teljesen *egyetértünk azzal, ha a vendég nagyobb pénzzel fizet, akkor annak felváltásáról a kiszolgálónak kell gondoskodniok.* Felhívtuk a Búbos cukrászda üzletvezetőjét, a jövőben fordítson sokkal nagyobb gondot arra, hogy mindig legyen elegendő aprópénz.

A DÁV-nak is jelentsék be a hibát

A Dél-Magyarország *Olvasói írják* című rovatában cikk jelent meg, mely a Szigligeti utca közvilágítását kifogásolta. A cikk meglepetésként hatott az üzem vezetőségén, mivel e körzetből semmiféle panasz nem érkezett. *Kónya* János szerelő december 7-én, az előírásoknak megfelelően bejárta a körzetet, s jelentette, hogy egy közvilágítási áramkör biztosítója kiolvadt, s kijavították a hibát.

Varga János, a Dél-Magyarországi Áramszolgáltató Vállalat üzemvezetője válaszában ezenkívül közölte még, hogyha nem tartanak 7-én ellenőrzést, akkor csak az újságból értesültek volna, hogy ebben a körzetben rossz a világítás. Ezért arra kéri a DÁV fogyasztóit, hogy mint legilletékesebbet, először őket értesítsék a hibáról, mert csak úgy tudják azt javítani.

Ezer diák a rakodóbrigádokban

Elsőízben, 1963 őszén segítettek a fiatalok, a KISZ szervezésében brigádokba tömörülve az ország szállítási feladatainak megoldásában. A MÁV szegedi igazgatóságának területén az AKÖV-nek és a MÁV-nak tavaly összesen 842 fiatal segített a ki- és berakodásoknál.

Ez év szeptemberében új lendülettel kezdtek a szervezéshez az egyetemek középiskolák KISZ szervezetei, állandó brigádokat alakítottak és tartottak számon. Szervezetten fordítottak gondot a fiatalok baleseti és szakmai oktatására. Valószínűleg ennek a nagyobb figyelemnek köszönhető, hogy november 31-ig a MÁV szegedi igazgatóságának területén közel ezer diák volt tagja a rendszeresen foglalkozott ifjúsági rakodóbrigádoknak.